

Бизнесийн орчны бодлогын газар
2025 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦЭС-Н ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

№	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин		Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь	
					Эхний хагас жил	Сүүлийн хагас жил		Өөрийн үнэлгээ	ХШҮ
Гурав. Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ									
3.1.	Аж үйлдвэрийн төлөвлөлтийн бодлогыг орон зайн судалгаанд суурилан тодорхойлох, орон зайн төлөвлөлтийн нэгдсэн мэдээллийн сан бүрдүүлэх;	-	-	-	-	-	Аж үйлдвэрийн төлөвлөлтийн бодлогыг орон зайн судалгаанд суурилан тодорхойлох, орон зайн төлөвлөлтийн нэгдсэн мэдээллийн сан бүрдүүлэх Техник туслалцааны тайланг эцэслэж, удирдлагын түвшинд баталж, санамж бичиг (MOU) зурсан. /100 хувь/.	100%	100%
3.1.1	Аж	Үйл	Үүсгэсэн	-	-	Мэдээл	2025 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдөр Азийн хөгжлийн	100%	70%

	үйлдвэрийн орон зайн төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг байршуулах виртуал серверийг үүсгэнэ	ажиллаг ааны зардлаар	виртуал серверийн тоо /1/			лийн нэгдсэн сангийн виртуал серверийг ҮДТ дээр үүсгэсэн байна /1/	банктай хамтран Орон зайн мэдээллийн системийн Ажлын даалгавар боловсруулах Техник туслалцааны санамж бичиг MOU зурсан. Эдийн засаг, хөгжлийн яам нь бодлогын шинэчлэл, их өгөгдөл дээр суурилсан бодлого төлөвлөлтийг нэвтрүүлэх зорилгоор Азийн хөгжлийн банктай хамтран техник туслалцааны төсөл хэрэгжүүлэхээр тохиролцсон. АХБ-аас 2025 оны 10-р сард техник туслалцааны төслийн баг Монгол Улсад ажилласан бөгөөд орон зайн төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сан нэвтрүүлэх асуудал хариуцсан газар болох БОБГ-ын дарга Л.Балчинлуvsантай уулзсан. Уулзалтаар АХБ-ны удирдлагаас санхүүжилтийн 80% бодлогын дэмжлэг, 20% систем нэвтрүүлэх бэлтгэл ажил болон холбогдох тооцоо, судалгааг гүйцэтгэхэд зориулах чиглэл өгсөн талаар мэдэгдсэн. Иймд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тохиролцсон: Салбарын шинэчлэл, эдийн засгийн төрөлжилт, хувийн хэвшлийг дэмжих бодлогын дэмжлэг үзүүлэх; Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн урьдчилсан судалгаа, техникийн даалгаврыг боловсруулах. Техник туслалцааны төслийн хүрээнд нийт 17 үндэсний зөвлөх, 1 олон улсын зөвлөхийг ажиллуулахаар төлөвлөөд байна. Нийгэм эдийн засаг болон байгаль орчны тухайлсан асуудлуудыг шийдвэрлэх тооцооллын загваруудыг ашиглан хөгжүүлэлт хийх- Аж үйлдвэрийн орон зайн төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сантай холбоотой хөгжүүлэлтийг эхлүүлснээр тооцооллын загварыг ашиглан хөгжүүлэлт хийнэ.		
3.1.2	Аж үйлдвэрийн төлөвлөлт, орон зайн мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх ажлын хүрээнд Азийн	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар /100/	2 талаас техник туслалцааны зорилго, хамрах хүрээ, үйл ажиллагаа, төсөв, хэрэгжилт	-	Техник туслалцааны тайланг эцэслэж, удирдлагын түвшинд	2025 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдөр Азийн хөгжлийн банктай хамтран Орон зайн мэдээллийн системийн Ажлын даалгавар боловсруулах Техник туслалцааны санамж бичиг MOU зурсан. Эдийн засаг, хөгжлийн яам нь бодлогын шинэчлэл, их өгөгдөл дээр суурилсан бодлого төлөвлөлтийг нэвтрүүлэх зорилгоор Азийн хөгжлийн банктай хамтран техник туслалцааны төсөл хэрэгжүүлэхээр тохиролцсон. АХБ-аас 2025 оны 10-р сард техник туслалцааны төслийн баг Монгол Улсад ажилласан бөгөөд орон зайн төлөвлөлтийн мэдээллийн	100%	70%

	хөгжлийн банк (АХБ)-тай хамтран техник туслалцааны төсөл хэрэгжүүлнэ.			ийн зохион байгуулалтыг тохиролцсон. АХБ төслийг дэмжихээ илэрхийлж, эх үүсвэрийг баталгаажуулсан. Хувь		баталж, санамж бичиг (MOU) зурна. /100 хувь/.	нэгдсэн сан нэвтрүүлэх асуудал хариуцсан газар болох БОБГ-ын даргатай уулзсан. Уулзалтаар АХБ-ны удирдлагаас санхүүжилтийн 80% бодлогын дэмжлэг, 20% систем нэвтрүүлэх бэлтгэл ажил болон холбогдох тооцоо, судалгааг гүйцэтгэхэд зориулах чиглэл өгсөн талаар мэдэгдсэн. Иймд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тохиролцсон: Салбарын шинэчлэл, эдийн засгийн төрөлжилт, хувийн хэвшлийг дэмжих бодлогын дэмжлэг үзүүлэх; Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн урьдчилсан судалгаа, техникийн даалгаврыг боловсруулах. Техник туслалцааны төслийн хүрээнд нийт 17 үндэсний зөвлөх, 1 олон улсын зөвлөхийг ажиллуулахаар төлөвлөөд байна.		
3.2.	Эдийн засгийн салбаруудын үр ашиг, бүтээмжийг хязгаарлагч хүчин зүйлсийн судалгаа хийж, салбаруудын шинэчлэл, бүтцийн өөрчлөлт, либералчлалын бодлогыг тодорхойлж, холбогдох байгууллагууд, тэдгээрийн шалгуур	-	-	-	-	Эдийн засгийн салбаруудын үр ашиг, бүтээмжийг хязгаарлагч хүчин зүйлсийн судалгаа хийж, салбаруудын шинэчлэл, бүтцийн өөрчлөлт, либералчлалын бодлогыг тодорхойлж, холбогдох байгууллагууд, тэдгээрийн шалгуур үзүүлэлтүүдтэй хамтатган үе шаттай хэрэгжүүлэх, нэгдсэн удирдлагаар хангах, хэрэгжилтэд хяналт тавих хүрээнд "Газрын албан хаагчид ISO 26000 стандартыг нэвтрүүлэхтэй холбоотой үндсэн ойлголт, зарчим, хэрэгжүүлэх үе шат, ач холбогдол болон холбогдох стандартуудын талаар бүрэн мэдээлэл авч, мэдээлэл сурталчилгаагаар хангагдсан /100 хувь/ "Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг журам"-ыг Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/337 дугаартай тушаалаар шинэчлэн баталсан. /1 баримт бичиг/" ажлуудыг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна.	100%	100%	

	үзүүлэлтүүдтэй хамтатган үе шаттай хэрэгжүүлэх, нэгдсэн удирдлагаар хангах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;								
3.2.1	"Нийгмийн хариуцлагын ISO 26000" стандартыг нэвтрүүлэх чиглэлээр мэдээлэл сурталчилгааг хангана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Мэдээлэл сурталчилгаанд хамрагдсан аж ахуйн нэгжийн тооны өсөлт, хувиар	-	-	Стандартыг нэвтрүүлэх чиглэлээр мэдээлэл сурталчилгааг хангасан байна. /100 хувь/	Газрын албан хаагчдад ISO 26000 стандартын мөн чанар, зорилгыг ойлгож, энэ нь зөвлөмжийн шинжтэй, баталгаажуулалт хийдэггүй стандарт болох болон байгууллагын тогтвортой хөгжил, хууль дээдлэх зарчимд тулгуурладаг талаар мэдээллээр хангасан. Мөн нийгмийн хариуцлагын үндсэн ойлголт, байгууллагын шийдвэр үйл ажиллагааны нөлөө нийгэм, байгаль орчинд хэрхэн нөлөөлдөг тухай суурь мэдлэг, сонирхогч талуудын хүлээлт болон олон улсын хэм хэмжээг мөрдөх шаардлагын талаар мэдээлэл авсан. ISO 26000 стандартын долоон үндсэн бүрэлдэхүүн, хэрэглэгчтэй холбоотой шударга маркетинг, хэрэглэгчийн аюулгүй байдал, гомдол шийдвэрлэлт, хувийн нууц хамгаалалт зэрэг асуудлуудыг танилцуулсан. Стандартыг хэрэгжүүлэх үе шат болох оролцогч талуудыг тодорхойлох, үйл ажиллагаа-стандартын хоорондын зөрүүг илрүүлэх, зорилго зорилт тодорхойлох болон байгууллагын бүх түвшинд хэрэгжүүлэх арга замыг сурталчилсан. Мөн стандартыг хэрэгжүүлснээр нэр хүнд өсөх, өрсөлдөх чадвар нэмэгдэх, ажилтнуудын бүтээлч байдал сайжрах, сонирхогч талуудтай харилцаа сайжрах, хөрөнгө оруулалт татах боломж нэмэгдэх зэрэг ашиг тусыг танилцуулсан. ISO 26000 нь албадлагагүй, шаардлага агуулаагүй, гэрчилгээ олгодоггүй бөгөөд норматив стандарт биш гэдгийг албан хаагчдад ойлгуулсан. Түүнчлэн ISO 37301, ISO/TS 26030, ISO 9001, ISO 45001, ISO 14001 зэрэг уялдаа бүхий бусад	100%	100%

							стандартуудын талаар мэдээлэл өгч танилцуулсан.		
3.2.2	Бизнес эрхлэх орчны үнэлгээ хийх, салбарын өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр дүн шинжилгээ хийж, танилцуулга бэлтгэнэ.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Танилцуулгын тоо	Суурь судалгаа хийгдсэн -	-	Арга хэмжээний танилцуулга боловсруулсан байна. /1 танилцуулга/	ЭЗХЯ-аас бизнесийн орчны үнэлгээг судалж Засгийн газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулснаар бизнес эхлүүлэхэд гардаг хүндрэл, шат дамжлагыг бууруулах, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд оролцох төрийн оролцоог багасгах чиглэлээр 7 дугаар тэмдэглэл гарсан. Энэ хүрээнд: Хуулийн этгээд байгуулах шат дамжлагыг цөөлж, цахимжуулах, ажлын 3 өдөрт багтаан ашгийн төлөө хуулийн этгээд улсын бүртгэлд бүртгэх; Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийлгэх бизнесийн төрлийг цөөлж оновчтой тогтоох; Цахилгаан эрчим хүчинд холбогдох зөвшөөрөл олгох, холболт хийх хугацааг 40 хоногт багтаах; Тусгай зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагааг цахимжуулж, үйл ажиллагааг www.license.mn-д нэгтгэх, цахимаар шийдвэр гаргах хугацааг тогтоох, төрийг үйлчилгээний нэгдсэн системд холбох зэрэг үүрэг, даалгавар өгөгдөж, хэрэгжилтийг үе шаттай ханган ажиллаж байна.	100%	100%
3.2.3	Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг журмыг шинэчлэн боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Журмын тоо	-	-	Журмыг батлуулсан байна. /1 баримт бичиг/	Ерөнхий сайдын 41 дүгээр захирамжаар байгуулагдсан Экспортыг нэмэгдүүлэх ажлын хэсгийн хүрээнд "Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг журам"-ыг шинэчлэх үүрэг өгсөн. Холбогдох байгууллагуудын төлөөллийг тодорхой чиглэлээр нь оруулан журам шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийг 2025 оны 08 дугаар сарын 01-ний өдөр байгуулсан. "Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг журам"-ын төсөлд олон нийтээс санал авах асуулгыг 2025 оны 08 дугаар сарын 08-ны өдрөөс 11-ний өдрийн хооронд ГЕГ, "СМТТ" УТҮГ, МҮХАҮТ-тай хамтран зохион байгуулж ажилласан. Цахим санал асуулгад нийт 18314 оролцогч оролцсон. Нийт оролцогчдын 30 гаруй хувь нь гаалийн үйл ажиллагаатай холбоотой саналыг ирүүлсэн. Нээлттэй хэлэлцүүлгийг МҮХАҮТ-ын Их танхимд 2025 оны 08 дугаар сарын 20-ны өдөр Гаалийн ерөнхий газар болон МҮХАҮТ-тай хамтран зохион байгуулсан. Тус	100%	100%

						хэлэлцүүлгээр иргэд, аж ахуйн нэгжийн төлөөллүүд импортын хяналт, бүрдүүлэлттэй холбоотой саналыг тусгайлан өгсөн бөгөөд журамд тусгасан. Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/337 дугаартай тушаалаар "Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг журам"-ыг шинэчлэн баталсан. Шинэчлэн баталсан журмыг ХЗДХЯ-нд хүргүүлж захиргааны хэм хэмжээний актын улсын бүртгэлд 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдөр бүртгүүлсэн.		
3.3.	Хувийн хэвшлийн тогтвортой үйл ажиллагаа явуулахад төрийн оролцоог багасгах үндсэн чиглэлийн бодлого боловсруулах, хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах, бизнес эрхлэх таатай орчныг бий болгоход чиглэсэн арга хэмжээг тодорхойлох,	-	-	-	-	Хувийн хэвшлийн тогтвортой үйл ажиллагаа явуулахад төрийн оролцоог багасгах үндсэн чиглэлийн бодлого боловсруулах, хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах, бизнес эрхлэх таатай орчныг бий болгоход чиглэсэн арга хэмжээг тодорхойлох, зохицуулалтыг сайжруулах арга хэмжээг уялдуулан зохион байгуулах хүрээнд "Байгууллагууд хуульд заасан бүртгэл, хяналтын дугаар авах, дахин олгох болон холбогдох үйлчилгээний хүсэлтийг "e-Business" системээр илгээж, цахимаар хүлээн авах боломжтой болсон. /Хэрэгжилт 100 хувь/ , "11-11 төв"-ийн цахим системд бизнесийн орчинтой холбоотой гомдол хүлээн авах цонх нэмсэн. / Хэрэгжилт 100 хувь/" Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай анхдагч хуулийн төслийн олон нийтийн хэлэлцүүлгийг бизнес эрхлэгч, хөрөнгө оруулагчдын дунд 2025 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдөр зохион байгуулсан. /1/" зэрэг ажлуудыг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна.	100%	100%

	зохицуулалтыг сайжруулах арга хэмжээг уялдуулан зохион байгуулах;								
3.3.1	Бизнесийн үйл ажиллагаа,	Үйл ажиллагаа	Бизнес эрхлэгчдэд	-	-	Бизнесийн орчин,	Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 100 дугаар тогтоол, Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газрын шийдвэрийн хүрээнд, төрийн үйлчилгээний	100%	100%
	шударга өрсөлдөөнд сэргээр нөлөөлж байгаа хүчин зүйлсийг бууруулах хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.	аан зардлаар	ирүүлсэн гомдол шийдвэрлэлтийн явц, хувиар			төрийн хүнд сурталтай холбоотой гомдол, санал хүсэлтийг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэсэн байна. /100/	уялдаа холбоог сайжруулах зорилгоор "e-Business" нэгдсэн системийг ашиглан байгууллагын бүртгэлийн дугаар олгох, хүчингүй болгох үйл ажиллагааг олгоно гэж заасан. Энэ шийдвэрийн дагуу 2025 оны 11 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн байгууллагын бүртгэлийн дугаар, тамга, тэмдгийн хяналтын дугаарыг "e-Business" цахим системээр дамжуулан олгож эхэлсэн. Байгууллагууд хуульд заасан бүртгэл, хяналтын дугаар авах, дахин олгох болон холбогдох үйлчилгээний хүсэлтийг "e-Business" системээр илгээж, цахимаар хүлээн авах боломжтой болсон. Салбар хоорондын уялдааг сайжруулах, шийдвэрлэх: Бизнес эрхлэгчдээс МҮХАҮТ болон УБХХТ-аар 103 санал ирүүлсний дагуу 9-н асуудлыг хөдөлмөрийн харилцаатай холбоотой асуудлыг холбогдох журмын зохицуулалтаар шийдвэрлэж, 22 асуудал буюу 21 орчим хувь нь хууль, эрх зүйн орчны шинэчлэл, өөрчлөлтөөр, 69 асуудал буюу 67 орчим хувь холбогдох дүрэм, журам, зохицуулалтаар шийдвэрлэх боломжтой байна. Үлдсэн асуудлууд буюу 12 орчим хувь нь бусад байдлаар буюу шинэ журмын зохицуулалт гаргах, салбар хоорондын уялдааг сайжруулах зэргээр шийдвэрлэх боломжтой асуудлыг ангилан боловсруулсан.		
3.3.2	Бизнесийн орчинтой холбоотой	Үйл ажиллагаа	"11-11 төв"-ийн цахим	-	-	"11-11 төв"-ийн	Иргэд олон нийттэй харилцах 11-11 төв болон тус яаманд иргэдээс ирүүлж буй гомдол мэдээллийг хүлээн авч шийдвэрлэх. Мөн тус төвийн системд шинэчлэл хийх:	100%	100%

	гомдлыг хүлээн авч, хязгаарлагч хүчин зүйлсийг тодорхойлж шийдвэрлэх боломжийг бүрдүүлнэ.	ааны зардлаар	системд хийсэн шинэчлэл			цахим системд бизнесийн орчинтой холбоотой гомдол хүлээн авах цонх нэмсэн байна.	ААН-с ирүүлсэн гомдол, хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэдэг болсон. Тус яаманд ирүүлсэн 43 гомдол саналаас 39-г шийдвэрлэж, 4 гомдол, хүсэлт хяналтын шатанд байна. Засгийн газрын иргэд олон нийттэй харилцах "11-11.mn" төвийн системд бизнес эрхлэгчдээс ирүүлж буй гомдлыг ангилах шошго нэмж, бүлэглэж харах боломжтой болсон. Бизнес эрхлэгчдээс ирүүлсэн гомдол, хүсэлтийг BIG data Dashboard бодит цагийн горимд байнга мэдээлэх боломжтой болсон. Засгийн газрын иргэд олон нийттэй харилцах "11-11.mn" төвийн системд бизнес орчинтой холбоотой гомдлыг ангилах, тайлагнах хөгжүүлэлтийг хийсэн. Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд албан бичгээр ирүүлсэн санал, гомдлыг Бизнесийн орчны бодлогын газар хүлээн авч холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаж байна. Тус яаманд ирүүлсэн 43 гомдол саналаас 39-г шийдвэрлэж, 4 гомдол, хүсэлт хяналтын шатанд байна.		
3.3.3	Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай анхдагч хуулийн төслийн олон нийтийн хэлэлцүүлгийг бизнес эрхлэгч, хөрөнгө оруулагчдын хүрээнд зохион байгуулна.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Зохион байгуулсан хэлэлцүүлгийн тоо /1/	-	-	Хувийн хэвшлийн оролцогч хангаж, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан байна. /1/	Монгол Улсын Засгийн газраас Баялаг бүтээгчдийг дэмжих багц хуулийн төслийг боловсруулж, УИХ-д өргөн мэдүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Энэхүү багц хуулийн хүрээнд Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас "ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ ТУХАЙ" анхдагч хуулийн төслийг дагах 100 гаруй хуулийн төслийн хамт боловсруулж олон нийтээс санал авахаар байршуулсан. Энэхүү ажлын хүрээнд 10 дугаар сарын 02-ны өдөр МҮХАҮТ хамтран хувийн хэвшил бизнес эрхлэгчдийн дунд хуулийн төслөөр хэлэлцүүлэг хийсэн. Уг хэлэлцүүлэгт төр, хувийн хэвшил, судлаачид, мэргэжлийн холбоод болон иргэний нийгмийн төлөөллөөс бүрдсэн нийт 150-200 оролцогч оролцож, хуулийн төслийн үзэл баримтлал, зохицуулалтын онцлог, хэрэглээний боломж, эрсдэл, цаашдын сайжруулалтын талаар санал бодлоо солилцов. Хэлэлцүүлгийн явцад оролцогчид эдийн засгийн эрх чөлөөг бодитой хэмжих аргачлал, төрийн оролцоо болон макро бодлогын уялдаа, хүний капиталын асуудал, бизнесийн орчны хууль эрх зүйн тогтвортой байдал, боловсруулсан заалтуудын нарийвчлал, давхардал, ойлгомжтой байдлын талаар тодорхой саналуудыг дэвшүүлсэн. Оролцогчдын гаргасан	100%	100%

							саналуудыг нэгтгэн дүгнэж, хуулийн төслийн нарийвчлалыг нэмэгдүүлэх, хэмжигдэхүүнийг үндэслэлтэй тодорхойлох, бусад хууль тогтоомжтой давхардлыг арилгах, эдийн засгийн эрх чөлөөний үнэлгээний тогтолцоог олон улсын жишигт нийцүүлэх чиглэлээр сайжруулалт хийх шаардлагатай гэж үзэв. Хэлэлцүүлгийн үр дүнгийн нэгтгэл, санал дүгнэлтийг нэгтгэн боловсруулсан. Хавсралт: 1 файл		
3.4.	Жижиг, дунд болон гарааны бизнесийг дэмжих бодлого, тогтолцоог хөгжүүлж, хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах;	-	-	-	-		Жижиг, дунд болон гарааны бизнесийг дэмжих бодлого, тогтолцоог хөгжүүлж, хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах зорилтын хүрээнд "Монгол Улсын Шинжлэх Ухааны Академи болон БНСУ-ын Тэжан хотын бүтээлч эдийн засаг, инновацын төвтэй хамтран ажиллах санамж бичгийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 04-ний өдөр баталсан. Дотоодын гарааны бизнесүүдийг БНСУ-ын зах зээлд гаргах, хөрөнгө оруулагчдыг олох, хамтран ажиллах өдөрлөгийг Тэжан хотын БЭЗИТ-тэй хамтран зохион байгуулахаар болсон." Мөн Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай анхдагч хуулийн төсөл болон энэ хуулийн төслийг дагуулан Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хууль зэрэг дагасан 120 хуулийн нэмэлт өөрчлөлтийг боловсруулан олон нийтийн хэлэлцүүлэг хийж, 2025 оны 11-р сарын 12-ны өдөр Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулсан. Энэ хуулийн төслийн зорилго нь Монгол Улсад аж ахуйн үйл ажиллагаа чөлөөтэй эрхлэх эрхийг бүрэн баталгаажуулах бөгөөд бизнес эрхлэгч, хөрөнгө оруулагч нарт тулгамдаж буй асуудлуудыг шийдвэрлэх юм. Хөрөнгө оруулагчид болон бизнес эрхлэгчдэд тавигддаг "шаардлагатай бусад бичиг баримт" гэх мэт тодорхойгүй шаардлагуудыг халж, стандартчилах ажил мөн хийгдэж байна.	100%	100%
3.4.1	Гарааны бизнесийг дэмжих тогтолцоог хөгжүүлэх,	Үйл ажиллагааны	Санал, Зөвлөмж боловсруулсан тоо	-	-	Санал, Зөвлөмж боловсруулсан	Монгол улсын гарааны бизнесийг дэмжих, гарааны бизнес бойжуулагч инкубаторуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, технологийн шийдэл, инновацын бүтээгдэхүүнийг олон улсын зах зээлд гарахад чиглэсэн үйл ажиллагааны хүрээнд Бүгд Найрамдах Солонгос	100%	100%

	хууль ёсны эрх ашиг, сонирхлыг хамгаалах санал зөвлөмж боловсруулсан байна.	зардлаар				байна. /1/	Улсын Тэжан хотын Бүтээлч эдийн засаг, инновацын төвтэй харилцан туршлага, зөвлөмж солилцох ажлыг зохион байгуулж 2025 оны 09 дүгээр сарын 04-нд Шинжлэх Ухааны Академи болон БНСУ-ын Тэжан хотын Бүтээлч эдийн засаг, инновацын төвтэй "Хамтран ажиллах санамж бичиг"-ийг батласан. Мөн, 09 дүгээр сарын 04-09-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод БНСУ-ын гарааны бизнесүүдийн танилцуулга хийх өдөрлөгийг зохион байгуулж, дотоодын инкубатор байгууллагуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, гадаадын гарааны бизнес хөгжүүлэгч инкубатор байгууллага болон гарааны бизнесүүдтэй өргөн хүрээнд хамтран ажиллах боломжийг өргөжүүлэх ажлыг зохион байгуулав. Энэхүү ажлын хүрээнд Шинжлэх ухааны Паркийн захиргаа, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Тэжан хотын Бүтээлч эдийн засаг, инновацын төвтэй хамтран "PITCH TO PARTNERSHIP: Unlocking Mongolia-Korea Market Entry" өдөрлөгийг БНСУ-ын Тэжан хотод 2025 оны 09 дүгээр сарын 14-18-ны өдрүүдэд зохион байгуулж Монголын 20 орчим гарааны бизнес, гарааны бизнес хөгжүүлэх инкубаторуудын хамт Солонгосын хөрөнгө оруулагч, хамтран ажиллах байгууллагуудад дотоодын шинэлэг санаа, технологийн шийдлийг танилцуулах, бий болгох, хамтран ажиллах боломжийг өргөжүүлэх ажлыг амжилттай зохион байгуулан ажиллаа.		
3.5.	Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдээс олгох зөвшөөрлийг цахим хэлбэрээр шийдвэрлэх, төрийн бус байгууллагад	-	-	-	-		Зөвшөөрлийн цахим системд Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан 371 зөвшөөрлөөс 2025 оны 09 дүгээр сарын 10-ны өдрийн байдлаар 321 зөвшөөрөл бүртгэлтэй, 122 зөвшөөрлийн мэдээлэл оруулаагүй, цахим хэлбэрт шилжүүлээгүй нийт 50 зөвшөөрөл байсан. 2025 оны 11 дүгээр сарын 05-ны өдрийн байдлаар нийт 31 зөвшөөрөл цахим хэлбэрт шилжээгүй, нийт 116 зөвшөөрлийн мэдээлэл тэг буюу зөвшөөрөл олгогдоогүй, мэдээлэл оруулах боломжгүй эсвэл тухайн эрх бүхий байгууллага олгосон зөвшөөрлийн мэдээллээ оруулаагүй байна. Нийт 45 эрх бүхий байгууллагуудад license.mn системийн шинэчлэл болон хүсэлт шийдвэрлэх хоног тоолох тохиргооны хөгжүүлэлтийн талаар 2025 оны 08 дугаар	100%	100%

	шилжүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулах;						сарын 27-ны өдрийн 01/2334 тоот албан бичгийг хүргүүлсэн бөгөөд админ хэрэглэгчдэд зориулсан нэвтрэлт, хэрэглэгч нэмэх, эрхийн тохиргоо, системийн шаардлага, шалгуур үзүүлэлт, хүсэлт шийдвэрлэх хоногийн тохиргоо, нөхцөл шаардлага зэрэг сэдвээр 2025 оны 09 дүгээр сарын 18, 10 дугаар сарын 08 болон 31-ний өдрүүдэд сургалт зохион байгуулсан. Монгол улсын Засгийн газрын 2025 оны 2 дугаар сарын 26-ны өдрийн 106 дугаар тогтоолоор Зөвшөөрөл олгох эрх шилжүүлэх журмын төслийг батлуулав.		
3.5.1	Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллагын нэгдсэн санд мэдээлэл оруулж байгаа байдалд дүн шинжилгээ хийх, цахим системд оруулаагүй нөхцөл шаардлагыг тодорхойлно.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Хэрэгжилтийн явц, хувиар /100/	-	-	Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд олгосон зөвшөөрлийн мэдээлэл оруулах нөхцөл, шаардлага бүрдсэн байна. /100 хувь/	Зөвшөөрлийн тухай хуулиар ЭЗХЯ нь Зөвшөөрлийн нэгдсэн санг эрхлэн явуулдаг. Зөвшөөрлийн цахим системийг өнөөдрийн байдлаар 11 байгууллага бүрэн хэмжээнд буюу зөвшөөрлийн хүсэлт хүлээн авахаас олгох хүртэлх бүх үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа ба 34 байгууллага зөвхөн нь мэдээлэл оруулах эрх нээлгэсэн байна. Эдгээр 34 байгууллага мэдээлэл оруулах эрх авсан хэдий ч 122 төрлийн зөвшөөрөл дээр ямар нэг мэдээлэл оруулаагүй байна. Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд 2025-09-15-ны өдрийн байдлаар Хуулийн этгээдийн 24,363, Иргэний 145,961 зөвшөөрлийн мэдээлэл бүртгэлтэй байсан бол 2025 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн байдлаар Хуулийн этгээдийн 32251, Иргэний 146520 зөвшөөрлийн мэдээлэл бүртгэлтэй байна. Зөвшөөрлийн тухай хуульд орсон тусгай болон энгийн нийт 371 зөвшөөрөл байгаагаас e-business.mn платформд холбосон 134 тусгай, 43 энгийн зөвшөөрлүүд байна. Харин энэхүү платформд огт холбогдоогүй 76 тусгай, 58 энгийн зөвшөөрлүүд байна. License.mn Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд 231 бүртгэлтэй хэдий ч 50 зөвшөөрөл цахим хэлбэрт шилжээгүй, 121 энгийн зөвшөөрлөөс Зөвшөөрлийн нэгдсэн санд 90 бүртгэлтэй ч мэдээлэл оруулаагүй 43 зөвшөөрөл байна. Үүнтэй холбоотой эрх бүхий байгууллагуудад мэдэгдэж мэдээлэл оруулах талаар холбогдох арга хэмжээг авч ажиллав.	100%	100%
3.5.2	Эрх бүхий	Үйл	Мэдээлли	-	-	Эрх	Зөвшөөрлийн цахим системийн админ хэрэглэгчдэд	100%	100%

	байгууллаг уудад админ болон зөвшөөрли йн үе шат бүрийн тохируулах эрхийн талаар сургалт,	ажилла аан ы зард лаар	йн тоо			бүхий байгуул лагууда д сургалт, мэдээл эл өгсөн байна.	зориулсан нэвтрэлт, хэрэглэгч нэмэх, эрхийн тохиргоо, системийн шаардлага, шалгуур үзүүлэлт, хүсэлт шийдвэрлэх хоногийн тохиргоо болон нөхцөл шаардлага зэрэг сэдвээр 25 эрх бүхий байгууллагуудад 2025 оны 09 дүгээр сарын 18, 10 дугаар сарын 08 болон 31-ний өдрүүдэд сургалт зохион байгуулсан. https://medgov-my.sharepoint.com/:f/g/personal/zolzaya_t_med_gov_mn/lg-AR_Zgk5thxRrfStuFRvSR3AaGB-RLE7MxTQmktFTMYEgQ?e=ochJ5o Хавсралт: 1 файл		%
	мэдээлэл өгөх үйл ажиллагааг зохион байгуулна.								
3.5.3	Зөвшөөрли йн эрх шилжүүлэх журам, холбогдох хуулийн төсөл шинэчлэх бэлтгэл ажлыг хангана.	Үйл ажилла аан ы зард лаар	Хэрэгжилт ийн явц, хувиар /100/	-	-	Тухай бүр шаардл агатай арга хэмжээг авч ажилла сан байна. /100 хувь/	Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлд “хуульд заасан тохиолдолд” эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл олгох эрхээ “бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн”: 1/төрийн холбогдох байгууллага, 2/албан тушаалтан, эсхүл 3/холбоо /төрийн бус байгууллага/, 4/нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдэд шилжүүлж болно мөн эрх шилжүүлэх журмыг Засгийн газар батална гэж заасны дагуу “Журам батлах тухай” Засгийн газрын тогтоолын төслийг боловсруулсан. Журмын төслийг боловсруулахдаа хэрвээ эрх бүхий этгээд бусад төрийн байгууллага, албан тушаалтан, эсхүл нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдэд зөвшөөрөл олгох эрхээ шилжүүлж байгаа мөн бусад хуульд өөр процесс тогтоогоогүй бол эрх шилжүүлэх шийдвэрийг Засгийн газрын тогтоолоор шилжүүлэхээр заасан ба энэ тохиолдолд гэрээ байгуулах шаардлагагүй. Харин нөхцөл шаардлага хангасан мэргэжлийн холбоо, төрийн бус байгууллагад зөвшөөрөл олгох эрхээ шилжүүлэх бол эрх шилжүүлэх гэрээг байгуулна. Монгол улсын Засгийн газрын 2025 оны 2 дугаар сарын 26-ны өдрийн 106 дугаар тогтоолоор Зөвшөөрөл олгох эрх шилжүүлэх журмын төслийг батлуулав. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=17433540909802	100%	100%

Үнэлсэн:

Үнэлсэн: Төрийн нарийн бичгийн дарга И.Батхүү
(албан тушаал)



/...../ (гарын үсэг) /...../ (огноо)

Тайлагнасан: Бизнесийн орчны бодлогын газрын дарга Л.Балчинлуvsан
(албан тушаал)


(гарын үсэг)

/ 2025.12.15 /
(огноо)